

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2021.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi får härmed avge redogörelse för föreningens femtionde verksamhetsår, det etthundra femtonde året som sektion i Svenska Läkaresällskapet.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Under året har SFOGs styrelse bestått av

Michael Algovik, ordförande

Christer Borgfeldt, Vice ordförande

Ellika Andolf, Utbildningssekreterare

Kerstin Nilsson, ARGUS

Henrik Graner, Skattmästare

Olof Alexandersson, Webbansvarig

Inger Sundström Poromaa, Vetenskaplig sekreterare

Matilda Wådell, OGU-representant

Radha Korsoski, Redaktör Medlemsbladet

Marie Vikström Bolin, Ledamot/kvalitetssekreterare

Marie Bixo, Fortbildningssekreterare

SFOG har 2213 medlemmar varav 439 pensionärer. Styrelsen har under året haft 8 fysiska möten och 2 digitala möten.

Verksamheten

Främjande av ändamålet

Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och sektion i Svenska Läkaresällskapet, och utgör en sammanslutning av svenska gynekologer-obstetiker och andra för obstetrik och gynekologi intresserade läkare.

SFOG ska främja utvecklingen inom obstetrik och gynekologi och verka för bästa möjliga hälso- och sjukvård för kvinnor. Detta sker genom att främja medicinsk forskning, utbildning, etik och kvalitet inom vårt verksamhetsområde, och i samverkan med andra specialiteter och yrkesgrupper. Arbetet bedrivs bl.a. genom SFOGs arbets- och referensgrupper, (ARG) som bevakar utvecklingen inom olika områden av specialiteten. Arbetsgrupperna tar fram skrifter med senaste rön och rekommendationer, och kan författa råd och riktlinjer inom sina områden.

SFOG är remissinstans för frågor som berör specialiteten, och ska som sektionen för obstetrik och gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och specialitetsförening i obstetrik och gynekologi inom Sveriges Läkarförbund avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som hänskjutits till SFOG från Läkaresällskapet och Läkarförbundet. Föreningen ska också tillvarata medlemmarnas professionella och fackliga intressen.

SFOG bevakar utbildningen inom obstetrik och gynekologi, står för arrangemang och samordning av ST-kurser, och administrerar fortbildningskurser för färdiga specialister. Föreningen arrangerar årligen en SFOG-vecka med symposier, föredrag, posterutställning och sociala aktiviteter på olika platser i landet, samt två verksamhetsmöten för verksamhetschefer och professorer inom gynekologi och obstetrik.

SFOG ingår tillsammans med specialitetsföreningarna i övriga nordiska länder i Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG). NFOG arbetar med gemensam nordisk vidareutbildning och nordiska riktlinjer inom specialiteten, arrangerar nordiska kongresser i obstetrik och gynekologi, samordnar vetenskaplig aktivitet mellan föreningarna och utger den internationella engelskspråkiga facktidskriften *Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica* (AOGS).

Allmänt om verksamheten

Året inleddes med ett helt digitalt 2-dagarsmöte från Malmö som ersatte den inställda SFOG-veckan från 2020. Det blev ett mycket lyckat möte med ett intressant vetenskapligt program presenterat av Pia Teleman och Stefan Hansson. Trots det digitala formatet blev mötet ändå givande med möjlighet till omfattande kunskapsutbyte. Ekonomiskt kunde vi utnyttja inestående medel från det inställda mötet 2020, vilket innebar att detta möte inte medförde några ytterligare kostnader.

Verksamhetsåret präglades av den fortsatta pandemin och till en början hölls alla möten digitalt, men den delvis nya styrelsen kunde glädjande träffas för ett internat i april. Vi har därefter kunnat träffas mera regelbundet för styrelsemöten även om några ledamöter deltagit digitalt vid några tillfällen. Totalt har det hållits 10 protokollförda styrelsemöten, ett internat, samt ett gemensamt möte med OGU.

Då pandemin fortsatte att grassera innebar det att mycket arbete fick fokuseras på att komma ut med information och rekommendationer kring covid-19 och graviditet, samt vid kirurgi. Dessa råd har kontinuerligt uppdaterats av olika AR-grupper och informationen kunde snabbt komma medlemmarna tillgodo. Att vi som professionsorganisation kunnat agera snabbt har varit mycket värdefullt då denna kunskapsmassa utvecklas mycket fort. Här har regelbunden samverkan med övriga specialitetsföreningar i Läkaresällskapet varit mycket givande. Vi har även haft möten tillsammans med Folkhälsomyndigheten och agerat för att komma ut med information kring vaccination av gravida då detta blev en tydlig rekommendation under slutet av våren. Graviditetsregistret har kontinuerligt tillhandahållit uppgifter om antalet gravida som varit vaccinerade, men även hur många som fått covid-diagnos och hur många som intensivvårdats. Denna siffra har dock varit glädjande låg med enstaka fall per månad under hela pandemin.

Satsningen på digitala kurser och möten som efterfrågats av flera kursledare och arbetsgrupper har utvecklats ytterligare och därför har kursverksamheten både vad gäller ST- och fortbildningskurser kunnat hållas relativt intakt, till gagn för medlemmarnas kunskapsutveckling. Kursledarna, kansliet och utbildningssekreterarna har gjort en stor insats i denna omställning. Under hösten kunde dock ett flertal kurser hållas fysiskt och det bidrar i högre utsträckning till nätverkande och även möjlighet till mera informellt kunskapsutbyte. Vi har också ändrat ansökningsförfarandet till ST-kurserna så att större ansvar läggs på den enskilda ST-läkaren och dennes handledare samt studierektor. Det är mycket glädjande att intresset för specialistexamen är fortsatt högt, med drygt 40 deltagare.

Den planerade SFOG-veckan i Göteborg beslutade vi till slut att hålla helt digitalt av pandemiskäl. Ett omfattande organisationsarbete av kongresspresidenterna Lotta Wassén och Bo Jacobsson ledde till att en

mycket professionellt genomförd virtuell kongress kunde hållas under 3 dagar, inklusive vårt årsmöte. Vid mötet godkändes slutgiltigt de omfattande stadgeändringarna med anledning av att SFOG blivit fullvärdig medlemsförening inom Läkaresällskapet. Detta innebär att våra medlemmar automatiskt blir medlemmar i SLS och de behöver därför inte betala särskild avgift från 2022. Det fackliga symposiet fokuserade på etisk stress. Magnus Lindahl utsågs till årets Berndt Kjessler-pristagare med anledning av hans pionjärarbete att grunda OGU.

Vad gäller internationella kontakter så har NFOGs styrelsemöten under början av året hållits digitalt liksom mötena med EBCOG och FIGO. Den planerade NFOG-kongressen i Reykjavik i juni ställdes in helt och FIGO-kongressen som skulle varit i Sydney blev digital. I november kunde dock ett fysiskt möte med NFOG hållas i Köpenhamn, vilket var mycket värdefullt. Ett antal beslut för att reformera arbetet togs.

Styrelsen har anordnat två verksamhetsmöten, vilka båda var digitala. Det ena var i januari och nästa i anslutning till SFOG-mötet i september.

Samarbetet med NPO kvinnosjukdomar och förlossning har utvecklats och ordföranden har deltagit vid ett flertal möten. Vi som professionsorganisation har kommit med flera förslag till områden som kan behöva genomlysas, men de NAG (nationell arbetsgrupp) vilka hittills slutfört sitt arbete har gällt induktion efter vecka 41 och fosterdiagnostik. Det återstår att se om tanken med dessa nationella kunskapsstöd leder till en mera jämlik vård över landet. En ny NAG med fokus på blödningsrubbnings har skapats och väntas komma med rekommendationer under 2022.

SFOG har även haft representation i SKRÅ (svenskt kirurgiskt råd) där det bl.a. har diskuterats hur pandemin påverkat all kirurgisk verksamhet, men i synnerhet hur denna inverkat på möjligheterna till kirurgisk utbildning för ST-läkarna.

För att förhoppningsvis underlätta för medlemmarna att hitta kunskap har ett arbete med förnyelse av hemsidan påbörjats där våra kunskapsstöd organiseras ämnesvis utifrån AR-grupperna.

Två digitala presidiummöten har hållits tillsammans med Svenska Barnmorskeförbundet. Utöver det har vi haft ett gemensamt möte om hemförlossningar och fortlöpande informella kontakter. SFOG arrangerade också en abort-dag tillsammans med SBF.

Slutligen har styrelsen lämnat förslag på lämpliga medlemmar inom våra led till olika expertgrupper arrangerade av Socialstyrelsen och Läkemedelsverket.

SFOG-kansliet

SFOGs kansli bemannas av Diana Mickels, kanslisekreterare och Jessica Hortelius, ekonom. Det administrerar den omfattande kursverksamheten både praktiskt och ekonomiskt samt bistår medlemmarna och styrelsen med allehanda hjälp. Under året har pandemisituationen med omställning till webbkurser inneburit ett omfattande stödarbete och rutiner med diplom, underskrifter och föreläsningsunderlag har behövt anpassas och moderniseras. Kansliet finns i Svenska Läkaresällskapets hus. Där finns gästarbetsplatser för SFOGs medlemmar. På SLS finns även möjlighet att utan kostnad låna mindre möteslokaler med plats upp till 15 personer.

Medlemsbladet

Radha Korsoski har varit redaktör för Kvinnoläkaren under 2021. Tidningen har under året utkommit med fem nummer och har en upplaga på drygt 2 100 ex. Kvinnoläkaren kan även läsas via hemsidan.

Presentation av nya avhandlingar ges utrymme, liksom de ST-arbeten som utbildningssekreteraren väljer ut efter ST-examen. **Vetenskapliga arbeten ska vara granskade av ”referee” eller motsvarande inför publicering.**

Även arbeten som inte har valts ut av utbildningssekreteraren är välkomna. Obs, utrymmet är begränsat så avgränsa texten, t.ex. abstract + någon tabell eller liknande.

Alla medlemmar kan skicka in debattartiklar till Kvinnoläkaren. Dessa kan sedan kommenteras och diskuteras under "Öppet Forum" på hemsidan. Debattlusten har varit större än tidigare år men det finns utrymme för mer debatt.

I medlemsenkäten som utvärderades 2017 framkom bl.a. önskemål om artiklar om nya forskningsrön, debattartiklar om etiska svårigheter, tips på böcker, hemsidor mm, kåserier, dödsrunor, patientfall och mycket annat. SFOG uppmanar alla medlemmar att påverka innehållet i Kvinnoläkaren genom att skicka in bidrag!

Remissvar

Styrelsen har under året besvarat 18 remisser.

Arbets- och referensgrupper

Året har varit präglad av pandemin vilket påverkat AR-gruppernas möjlighet till aktiviteter, dels p g a svårigheten att hålla möten, dels genom den höga arbetsbelastning många haft i och med pandemin.

Riks-ARG hölls under år 2021 digitalt, denna gång litet senare på terminen, den 15 september, fristående från SFOG-veckans aktiviteter. Samtliga AR-grupper var närvarande liksom stora delar av styrelsen. Ett referat från mötet finns publicerat i Kvinnoläkaren nr 4, tillsammans med AR-gruppernas verksamhetsberättelser.

Under året har en ny AR-grupp bildats, DiabetesARG. En presentation av denna AR-grupp finns på SFOG:s hemsida under rubriken AR-Grupper.

Ingen ny ARG-rapport har kommit under året. Framför allt pandemin har medfört att pågående arbete med ARG-rapporter blivit fördröjt. Avseende SFOG-riktlinjer har "Hypertonisjukdomar under graviditet" uppdaterats och flera nya SFOG-råd har tillkommit:

- Endometriosis-ARG har lagt till flera kapitel i råden om Endometriosis, som närmast har karaktären av en ARG-rapport, men publicerat som fristående råd.
- VulvARG: Vulvovaginala svampsjukdomar
- Endokrin-ARG: Menopausal hormonbehandling (MHT)
- FARG: Behandling av missfall, Preventivmedelsförskrivning på distans
- SFOG-råd till hematologer och gynekologer ang. gynekologisk kontroll av patienter inför och efter allogen stamcellstransplantation har uppdaterats.

Två råd relaterade till covid-19 pandemin har uppdaterats:

- Råd om handläggning av gravida och nyfödda barn till kvinnor med verifierad/sannolik covid-19
- Gynekologisk kirurgi under covid-19 pandemi.

Alla råd rörande covid-19 uppdateras fortlöpande, utifrån nytillkommen kunskap.

Under året har förts en diskussion om formerna för kunskapsstöd från SFOG, utifrån att nuvarande former inte uppfattas som helt ändamålsenliga. Detta arbete fortgår. Beslut har till vidare tagits att alla kommande kunskapsstöd från SFOG endast ska publiceras digitalt, med undantag för redan pågående rapporter som planerats för tryckt utgivning.

Stiftelsen till stöd för utbildning och utveckling inom Obstetrik och Gynekologi har under året överfört medel till SFOGs budget för AR-Gruppernas verksamhet. AR-grupperna har haft tillgång till en

handkassa för det löpande arbetet, och har därutöver haft möjlighet att söka ytterligare medel för bedrivande av verksamheten. På grund av pandemin och de restriktioner som följt av denna har det varit få ansökningar under 2021.

Föreningens hemsida

Hemsidan är SFOGs informationsnav med nyheter som berör medlemmar, information om kommande aktiviteter och ett arkiv över bland annat alla ARG-rapporter som är tillgängliga on-line för alla. Dessutom läggs kontinuerligt nya SFOG-råd och SFOG-riktlinjer in på hemsidan. Det har gjorts en hel del justeringar under året för att göra sidan mer lättnavigerad och överskådlig.

ARG och intressegrupper har redigerat sina egna undersidor men styrelsen har beslutat att kansliet framgent ska vara behjälpliga med det så att ARG kan fokusera på innehållet.

SFOG startade en Facebooksida med namnet Kvinnoläkaren 2019. Idag har vi strax över 600 följare. Vi uppmuntrar alla våra medlemmar att följa kontot. Alla kan lägga upp information som är av intresse för specialiteten. Vi har även en sluten grupp på Facebook som heter "Grupp för Kvinnoläkaren". Denna är endast för SFOG medlemmar och man ansöker om medlemskap. Där är högt i tak och man kan lägga ut information samt starta diskussioner inom våra ämnesområden.

Under året har hemsidan haft 12.000 besök, en ökning med 20% sedan året innan. 50% av dessa är aktiva besökare. De mest besökta sidorna är Kurskalendrarna, Diagnoshandboken, Råd och riktlinjer.

2021 startades också ett nyhetsbrev per epost som i snitt en gång i månaden skickats till alla medlemmar med de senaste nyheterna från hemsidan.

Kvalitetsfrågor

Kvinnoklinikernas årsrapport 2020 sammanställdes och utgavs som vanligt. Den återfinns på SFOGs hemsida. I årsrapporten presenterades målvärdena framtagna i samarbete med respektive register där olika kvalitetsmått har fastställts för obstetrik, obstetriskt ultraljud, benign kirurgi, cancervård, cervixcancerprevention och IVF. Målvärdena för abortverksamhet är framtagna i samarbete med Familjeplanerings-ARG och baseras på journalgranskning. Under verksamhetsdagen i augusti presenterades årsrapporten inklusive de uppnådda resultaten för målvärdena.

Den gynekologiska och obstetriska verksamheten följs via ett flertal register. SFOGs ordförande Michael Algovik har deltagit i Graviditetsregistrets styrgruppsmöten medan SFOGs kvalitetssekreterare Marie Vikström Bolin deltagit i Graviditetsregistrets övriga arbete samt varit deltagare i GynOps referensgruppsmöten.

Kvalitetsnämnden har i september genomfört ett zoommöte där SFOGs kvalitetssekreterare var sammankallande och alla register representerade genom Pernilla Dahm Kähler Svenska kvalitetsregistret för gynekologisk cancer – INCA, Christina Bergh Nationellt kvalitetsregister för assisterad befruktning, Q-IVF, Eva Uustal Bristningsregistret, Michaela Granfors Graviditetsregistret, Joakim Dillner Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention och Maud Ankardal GynOp-registret. Värt att lyfta från mötet är att Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention har via Vetenskapsrådet kvalitetssäkrats för deltagande i Registerforskning.se. Stora delar av Sverige arbetar med en övergång till nya journaldatasystem och vikten att i upphandlingen få in "ska-krav" gällande automatiska överföringar

till alla register så långt det är möjligt poängterades.

Det finns enkla metoder för att snabbt kunna se data för egen klinik och jämföra med regioner eller riket men trots information och utbildning är användningen av registren i landet mycket varierande.

Sedan årsskiftet skickar nu dagligen Graviditetsregistret ut över 900 enkäter till gravida eller förlösta där svarsfrekvensen är drygt 50%. Där kan viktig information angående våra patienters upplevelser av graviditets- och förlossningsvården inhämtas.

Utbildningsfrågor

I början av 2021 utgjordes utbildningsnämnden av följande personer: Sofie Graner (Stockholm), Charlotte Dahlbäck (ansvarig för Specialistexamen och representant för Skåne), Stavros Iliadis (Uppsala), Anne Örtqvist (OGU), Caroline Lyssarides (OGU), Lina Bergman (Göteborg), Ellika Andolf (ordförande), Karin Hildén (Örebro), Sahruh Turkmen (Umeå), Jenny Immerstrand (SPUR-samordnare), Malin Wemner (SNÄV), Sofia Pihl (Linköping) samt Marie Bixo (fortbildningssekreterare). Caroline Lyssarides ersattes i maj av Irma Mehmedagic som representant för OGU. Utbildningsnämnden har under året haft 4 sammanträden, 21 januari, 10 mars, 5 maj och ett internat mellan 14–15/ 10. På mötena har ST-arbetet diskuterats. OGU och SNÄV har önskat att man skall utreda alternativa sätt att testa vetenskaplig förmåga än med ST-arbete i Specialistexamen. Socialstyrelsen godkänner redan arbeten gjorda under grundutbildningen för Specialistkompetens och krav på vetenskapligt arbete kommer att försvinna i den nya läkarutbildningen. Utbildningsnämnden har fått i uppdrag av SFOGs styrelse att utreda alternativa sätt. Under möten har man dessutom behandlat den nya läkarutbildningen, kvaliteten på ST-kurserna och digitala kurser. Marsmötet ägnades som brukligt åt årets Specialistexamen.

ST-kurserna har fungerat tillfredsställande även digitalt och nästa inga kurser har behövt ställas in. Vissa ämnen lämpar sej bra för digital form, andra sämre. BKT har tex hela pandemin gått som vanligt. En förändring har genomförts vad beträffar anmälningsförfarandet till ST-kurserna. Man anmäler sej nu själv till de kurser man önskar.

Specialistexamen ägde rum 5-7 maj i Malmö. Totalt 45 var anmälda men det blev 5 sena avhopp pga sjukdom mm. Examen genomfördes i hybridform. Dag 1 ägde skrivningen rum på hemorten eller i Malmö, dag 2 var det OSCE med 18 stationer och dag 3 presentation av ST-arbeten på plats. Alla deltagare blev godkända på den skriftliga tentamen medan sju fick komplettera OSCE-tentamen. Därefter blev examen godkänd. Vid OSCE 2021 deltog också lärare från andra fakulteter. Samtliga deltagare fick individuell feedback.

I samband med Specialistexamen nominerades tre kandidater till bästa ST-arbete: Harper Berglind från Stockholm, Ellenor Mattelin från Göteborg och Anna Sörsjö Stevenazzi från Jönköping. Vanligtvis brukar dessa kandidater presentera sina arbeten på SFOG veckan. Eftersom denna var digital, fick de i stället presentera sina arbeten i Kvinnohälsovården. Utbildningsnämnden tilldelade priset till Anna Sörsjö Stevenazzi med motiveringen:

Pristagaren har tagit tag i ett viktigt kliniskt problem. Hon har dessutom gått till väga på ett kreativt sätt: i en studie med att annat utfall såg man att D-vitaminhalt korrelerade till blödning i samband med förlossning och bestämde sej därför för att testa den hypotesen. Det hela presenterades dessutom på ett utomordentligt sätt.

Utbildningssekreteraren har varit med på mötena i SNÄV. Dessa hålls två gånger per år. Verksamheten i NFOG Educational Committee har helt legat ner sedan 2020 pga pandemin.

Inom SFOGs subspecialiseringsprogram certifierades fyra personer i Reproduktionsmedicin och fyra personer i Gynekologisk tumörkirurgi med cancervård under år 2021. Examinationerna genomfördes digitalt eller som hybridmöten av Fert-ARG's ordförande och vice ordförande respektive representant från Tumör-ARG och lokal gyn-onkolog. SFOGs utbildningssekreterare deltog vid samtliga examinationer.

Under 2021 annonserades 21 utbildningskurser för specialister och de allra flesta genomfördes, vissa digitalt. Utbildningssekreteraren utarbetade en mall för ett utbildningskontrakt som beslutades av styrelsen och publicerades på hemsidan. Beslut togs också om att från och med 2022 införa målvärden för utbildning och infoga tre specifika frågor i kvinnoklinikernas årsrapport.

Vetenskap

Vetenskapliga nämnden har haft tre möten under året, samtliga digitala. Vid SFOGs årsmötesvecka presenterades 2020 års bästa avhandlingar; Safety and quality aspects of IVF - neonatal and maternal outcomes following advanced techniques av Erika Ginström Ernstad, och Self-sampling for HPV testing in primary cervical screening av Riina Arnio. Omkring 20 avhandlingar hade anmälts och för första gången delades pris ut för bästa obstetriska respektive bästa gynekologiska avhandling.

Under pandemin har samtliga lärosäten gått över till digitala disputationer, vilket gjort det möjligt för fler än vanligt att delta. Numera är det möjligt att annonsera sin disputation och zoom-länk på SFOGs hemsida, under fliken forskning.

Vetenskapliga nämnden har under 2021 fortsatt att granska ansökningar för Lena Wäpplings stiftelse, <https://sv.lenawfoundation.com/>. Stiftelsen är inriktad mot ovarialcancerforskning och ger förhållandevis stora anslag. Tobias Sjöblom och Stefan Enroth, båda vid Uppsala universitet erhöll anslag från stiftelsen 2021.

SFOG deltar också i granskning av anslag till NFOG fonden. Antalet ansökningar har varit betydligt färre än vanligt under 2021, men det är glädjande att se fler ansökningar från Sverige än under tidigare år. NFOGs vetenskapliga nämnd kommer fortsättningsvis i högre grad prioritera regelrätta forskningsansökningar där flera Nordiska länder deltar.

SNAKS – Svenskt Nätverk för Nationella Kliniska Studier inom Ob/Gyn

SNAKS har även under 2021 fortsatt att främja samarbete inom landets kvinnokliniker och universitet för att driva klinisk forskning av hög kvalitet. Stygruppen representeras av företrädare för obstetrik, gynekologi och reproduktionsmedicin, geografiskt från hela landet, universitetskliniker liksom landsortskliniker, samt av både äldre och yngre kollegor som arbetar i vår specialitet. SFOGs vetenskapliga sekreterare ingår alltid i stygruppen, liksom företrädare från våra stora register; Gynop och Graviditetsregistret. OGU har under 2021 beslutat att inte längre ha en stående representant i SNAKS. Verena Sengpiel har varit ordförande. Ett kontaktnät av kollegor finns ute på klinikerna. De har ansvar för att sprida information om SNAKS-studier på kliniken och därmed bidra till både utveckling av studierna samt rekrytering av patienter. Alla som forskar och driver kliniska studier, uppmantras att ta kontakt med SNAKS stygrupp för att kunna dra nytta av kontaktnätet och även få synpunkter på studieupplägg. Samtliga kliniker som bidrar i SNAKS-studier kan räkna med en positiv effekt för sin verksamhet; det är visat att bara genom att medverka i studier förbättras utfall för patienterna ur flera aspekter.

Styrgruppen har under 2021 haft fyra digitala möten. Under året har SNAKS styrelse bestått av Verena Sengpiel (ordförande, Graviditetsregistret), Anna-Karin Wikström, Anne Örtqvist / Marie-Therese Vinnars som OGU representanter, Annika Idahl, Christer Borgfeldt (GynOp), Helena Fadl/Backman, Inger Sundström Porooma (vetenskapliga sekreterare), Karin Sundfeldt, Katarina Tunon, Marie Blomberg, Povilas Sladkevicius, Sissel Saltvedt och Maria Gyhagen.

Följande SNAKS stödda studier har tillkommit under 2021:

- 1) GYNCOM - Validating the registration and assessment of Complications after Gynaecological surgery in Sweden (PI Annika Idahl)
- 2) INTRAM Immediate versus delayed insertion of intrauterine contraception at the time of medical abortion - An open-label, randomized, multicenter study (PI Helena Kopp Kallner)
- 3) MEPIC Mepivacaine for pain relief at insertion of intrauterine contraception – a double-blind randomized controlled trial (PI Helena Kopp Kallner)
- 4) PRIMA Medical termination of pregnancy from day 85 to day 153 of gestation: A randomized comparison between administration of the initial dose of misoprostol at home or in the clinic (PI Kristina Gemzell Danielsson)
- 5) VEMA Efficacy of Very Early Medical Abortion – a randomized controlled non-inferiority trial (PI Kristina Gemzell Danielsson)

Årsberättelse för Mödrahälsöversörsläkargruppen

Intressegruppen för mödrahälsöversörsläkare (Mhöl) har idag 30 läkare med uppdraget. Alla regioner är nu representerade då tjänsten i Värmland som varit vakant nu är tillsatt. Sörmland har under hösten rekryterat ny Mhöl, som dock först under 2022 tillträder fullt ut.

Under hösten 2021 framkom att Skåne gör omstrukturering av sitt kunskapscentrum vilket har inneburit att MHV-enheten fått en annan organisation. Båda läkarna med uppdraget hade projektanställning vilka löpte ut vid årsskiftet. Detta kommer att få konsekvenser för samordningen av mödravården i Region Skåne framöver. Mhöl-gruppen har skrivit en skrivelse till SFOG:s styrelse i denna fråga.

Sedan våren 2020 är Birgitta Segeblad (Mhöl Region Uppsala) ordförande för gruppen och Ann-Christine Nilsson (Mhöl Region Örebro län) sekreterare.

Det gångna året har fortsatt att präglats av pandemin och dess inverkan på verksamheter och möten.

Vårens gemensamma möte för Riks-MöSamPsy (nätverket för Mhöl, samordningsbarnmorskor samt psykologer för mödravård och barnhälsovård) blev åter igen en digital tillställning detta år med samborna som huvudansvariga i samarbete med de övriga i nätverket.

Mötet innehöll många viktiga ämnen:

- Projektledaren för SBU-rapporten "Förlossningsrädsla, depression och ångest under graviditet" deltog och presenterade rapporten
- Uppdateringar kring Covid-19 pandemins inverkan på föräldraskap och vårdpersonal i COPE-staff studien.
- Vaccination mot Covid-19 till gravida, detta var då helt nytt och kunskapen ännu begränsad.
- Anemi hos gravida, Agneta Wikman i Stockholm presenterade.
- Föräldraförberedelser under graviditeten, nydisputerade samordningsbarnmorskan Petra Pålson i Skåne
- "Sharing and Caring" föräldraledighet och familjeliv, disputerade MBHV-psykologen Monica Lidbeck

Under hösten blev även Mhöl-möte ett digitalt event.

- Vi hade ett möte med Johanna Rubin, utredare på FoHM för vaccinationsprogrammen. Ett av syftena med detta är att man från myndighetens sida ser ett ökande behov av kontakter gentemot mödravården avseende vaccinationer till gravida
- Förslag på förändring och skärpning av riktlinjer för omhändertagande av anemi i graviditet diskuterades.
- Graviditetsdiabetes och nationella riktlinjer. Doc Helena Fadl i Örebro, huvudansvarig för den nationella studien om graviditetsdiabetes redovisade tillgängliga data.
- Linköping presenterade ett förslag på uppdatering av graviditetsövervakning. Utgångspunkten var att vi idag har infört ett stort antal nya uppdrag för BMM utan att vid sett om alla behöver allt. Syftet är att kunna ge mer till de som behöver t ex utifrån riskfaktorer och göra ett mindre antal kontroller för de som är frisk. Under en period har konceptet testats och utvärdering pågick när presentationen gjordes i oktober. Sammanfattningsvis hittills ingen signifikant skillnad i utfall för lågriskgruppen som gått enligt det nya jämfört med den äldre modellen med fler besök.

Liksom tidigare år finns ett pågående flöde av frågor och samarbete inom landet rörande gemensamma frågor. Många gånger inbegriper det även sambor och till viss del psykologerna.

Under ett flertal år har Mhöl-gruppen tillsammans med Samborna på flera plan arbetat för att få en ”riks-handbok” för mödravård. Detta var på väg att bli verklighet för några år sedan efter diskussioner med Inera. Tyvärr kom inte projektet igång innan NPO påbörjades. Under vårens möte diskuterades detta vidare och det finns nu en gemensam grupp för styrdokument MHV. Gruppen har i ett samarbete tagit fram en skrivelse om vikten av att det finns ett nationellt styrdokument för mödravård. Denna skrivelse skickades i juni till Socialdepartementet.

Mhöl-gruppen har diskuterat frågan med SFOG:s styrelse. Inom den nationella kunskapsorganisationen saknas mödravård. Det kan inte heller rymmas inom NPO kvinnosjukdomar som hittills tar enstaka diagnoser, inte det helhetsgrepp som mödravård kräver.

Ordförande Birgitta Segeblad har deltagit i workshop anordnad av Folkhälsomyndigheten, som en del i det nordiska projektet ”de 1000 första dagarna”. Syftet med projektet är att stödja en sund emotionell utveckling och god psykisk hälsa hos små barn, för att alla barn i Norden ska få bästa möjliga start i livet. Projektet har innehållit en analys av situationen i de nordiska länderna gällande tiden i mödravården och barnets första två år. I workshopen gicks förutsättningar för förbättringar igenom och har sammanställts. Birgitta Segeblad har även deltagit i rekommendationsgruppen för Socialstyrelsens kunskapsstöd graviditet – förlossning – eftervård.

Sveriges Privatgynekologer

Styrelsen för privatgynekologerna i Sverige avger härmed följande berättelse över föreningens verksamhet under tiden 1 mars 2021 till 28 februari 2022.

Styrelse

Ordförande Teresia Ondrasek Jonsson, Ondrasek Läkarmottagning, Sundsvall
Kassör Katarina Johansson, Linköping Health Care
Webmaster Catharina Hofte, Hofteklíniken, Helsingborg
Sekreterare Karin Boyer, Kvinnohälsan Stadsfjärden, Nyköping

Revisor

Catharina Lyckeberg Heimburger, Ultragyn, Stockholm. Revisorssuppleant
Sophia Ehrström

Övriga valda

Vetenskaplig rådgivare: Docent Karin Bergmark, Jubileumskliniken, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset Göteborg

Valberedning: Åsa Hiller (sammankallande), Åsa Lindholm samt Daniel Murkes.

Kansli

Föreningen har ingen egen lokal. Information om föreningens verksamhet finns på Sveriges privatgynekologers hemsida, www.privatgynekologerna.se. För medlemmar finns inloggning.

Medlemsantal

Under 2021 har privatgynekologerna haft knappt 80 medlemmar. Kontaktuppgifter till alla betalande medlemmar finns på hemsidan och ses vid inloggning för medlemmar. Medlemsavgiften är som tidigare 200 kr/år.

Föreningens inre verksamhet

Sedan 1 mars 2021 har styrelsen haft 7 styrelsemöten, varav ett har varit fysiskt, övriga via Zoom.

Föreläsningar på distans hölls planenligt med Eva Uustal och Dimitrios Chantzichristos under april 2021.

De var mycket uppskattade.

Årsmöte hölls digitalt 210930.

Styrelsemötena har behandlat utbildningsresan, hösten 2022.

Frågor som har inkommit från pressen via SFOG, har besvarats.

Utåtriktad verksamhet och information

Pga pandemin har fysiska möten inte rekommenderats under 2021–22. Allmänt medlemsmöte har således inte hållits, förhoppningsvis kan det hållas i samband med den planerade utbildningsresan.

Ekonomi

Ekonomi är stabil, intäkterna kommer från medlemsavgiften. Styrelsen har vid årsmötet 2021 getts fria händer för lämpligt arvode. Det är brukligt att styrelsen tar ut ett arvode i form av reducerat pris på utbildningsresa.

OGU Obstetrik och gynekologer under utbildning

OGUs verksamhetsberättelse finns att läsa i sin helhet i Kvinnoläkaren #1.

OGU Styrelsen har haft 3 fysiska möten (inklusive strategimöte) och 2 möten i digital form. OGUs ekonomi är integrerad i SFOGs. OGUs utgifter 2021 har varit lägre än budgeterat, detta sekundärt till att fler möten har hållits digitalt pga pandemin.

Under 2021 har OGU i olika instanser lyft hur COVID-19-pandemin påverkar ST-utbildningen och styrelsemedlemmar har varit delaktiga i genomförandet av en enkätstudie på temat. OGU har även varit involverade i utformandet av det nya ansökningsförfarandet till ST-kurser, deltagit på Surgicons kongress om kirurgisk träning (se referat i Kvinnoläkaren #5) och haft samarbete med ST-SKRÅ. ST-SKRÅ är de kirurgiska föreningarnas ST-läkarsektioner och representanter från OGU har deltagit på de två digitala möten som var. Här har man diskuterat effekten av privatisering/utlokalisering av kirurgiska ingrepp på våra ST-utbildningar och bl.a. sammanställt information från studierektorer runt om i landet för att kartlägga hur uppdelningen ser ut.

Ystad var värd för OGU-dagarna 2021. Konferensen blev pga covid-19-pandemin i digital form. Temat var "Partus Normalis". OGU-symposiet handlade om pandemins påverkan på ST-utbildningen med preliminära resultat från ovan nämnda enkätstudie på temat samt en presentation från SYLFs dåvarande ordförande Madeleine Liljegren.

Under SFOG-veckan brukar OGU ordna tre symposier och stå värd för social aktivitet på en av kvällarna. Dock blev det liksom 2020 en pandemianpassad SFOG-vecka 2021 i Göteborg där OGU hade med ett

symposium med titeln ”Värna aborträtten”.

Vad gäller internationellt samarbete har OGU representerats i Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology (NFYOG) och European Network of Trainees in Obstetrics and Gynecology (ENTOG). Majoriteten av mötena inom NFYOG och ENTOG har hållits digitalt. Årets ENTOG-utbyte var i Grekland, se reseberättelsen i Kvinnoläkaren#4 2021 för mer info.

OGU har representerats även i SFOGs styrelse, utbildningsnämnden, GynOp-registrets referensgrupp och vid årets två verksamhetsmöten.

Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inga väsentliga händelser har skett under året.